

LISZKA JÓZSEF

PASSAU ARCAI

Kedvenc város? Olyanom nekem nincs, illetve ha van, akkor több is. S hogy épp hol érzem magamat jobban, az sok mindentől függ: belső hangulattól, időjárástól, a jogcímétől, hogy miért tartózkodom éppen ott, stb. Meg egy csomó további megmagyarázhatatlan okból. Nem is feszegetném én ezt a vonalat. Mivel viszont választani kell, legyen az amúgy is dobogósnak számító, bajor ékszerdoboz: Passau.

2015/2016 fordulóján központilag, a város által rendezett tűzijáték nem volt. Viszont néhány türelmetlen ünneplő petárdája már éjfél előtt elsült, matt fénycsóvával világítva be a nehéz, ólomködös levegőt. Éjfélkor ellenben elszabadult a pokol, akartam volna mondani, de ebben az összefüggésben ez mégsem helyénvaló, hiszen a város harangjai szólaltak meg frenetikus erővel. Talán a pálos templom kisebb-nagyobb harangjai kezdtek, majd folyamatosan, ézengésszerű robajjal csatlakoztak hozzájuk a többiek: a Boldog Gizella, egykori magyar királyné hamvait őrző, jelenleg az Angol Kiszaszonyok által fenntartott kolostortemplom, az Inn fölé magasodó, messzire tekintő Mariahilf-, a Szent Miklós egyetemi templom, a kapucinus kolostortemplom, majd végül a Szent István-bazilika tornyaiban megbúvó hatalmas harangok. Összhatásuk valóban földbedöngölő, lelket remegtető volt; a hatalmas, robajszzerű zúgásban a kis magánpetárdák hangtalanul villantottak egy-egy bártortalan fénycsóvát. Igen, egy várost, ha ismerni akarsz, sok helyzetben, sok aspektusból nézve kell megélned.

Az sem mindegy, kivel. Egyedül? Alkalmas a mindent elraktározó szemlélődésre. Párossal? Van kivel megbeszélni a látottakat, van kivel összeörrenni, hogy akkor most a *Pauluskirche*-e vagy eszpresszó egy, a *Scharfrichterhaus* előtti kicsi asztalnál? Netán egy sör a Duna-parti Bajor Velence étterem fekete pincéretől? Később nagyon kínosnak minősülő tünődés azon, hogy is hívták az Otello négerét...

És ha nem láttad még álmában a várost, vagy akkor, amikor éppen ébredsz, illetve

mediterránszerű éjszakai forгатagában, ha nem bámultad meg a Mariahilfet szikrázó napsütésben és zuhogó esőben vagy esti kivilágításban, ha nem másztál föl izzadva-lihegve a Szent lépcsőn, hogy onnan, fentről csodáljad meg a Duna és az Inn egymásra találását, öszeölelkező, fokozatosan eggyé váló, megkapó egyesülését, ha nem tudod, hogy a legszebb kilátás a városra az *Oberhaus* női (!) WC-jéből nyílik, ha nem álltál az *Ortspitzén* zuhogó esőben és a felkelő nap fényében, ha nem élted meg a várost ködben és hóesésben, ha nem borzongatott meg az amúgy szelíd Duna haragos habjainak látványa, amint már-már a Dóm lábát nyaldossák, ha nem szörnyedtél el az Inn vizével borított játszótér láttán, ahol tegnap még vidám gyerekek hancúroztak, ha nem mosolygott rád a szomorú arcú, csúnyácska pincérlány az *Innsteg* teraszán, ha nem derültél az órák hosszat kergetődző vadkacsapárt szemlélve az Inn-parti sétány egy padján báméskodva, ha nem lepődtél meg a Duna-parti görög vendéglőben ülve a rozoga *Zemplín* nevű teherhajó méltóságteljes vonulásán fölfelé a folyón, ha nem sodródtál még az örület határára a *Maiduld* levegőtlen forгатagában, ha nem hallottad, hogyan éneklí a tömeg egy emberként az olasz vendégművészekkel a *Residenzplatzon* a Verdi-áriákat, ha nem tébláboltál a bolhapiacokon és a modern bevásárlóközpontokban, ha nem tudod, hogy az aluljárók graffitiei és az *Innstadt* Mariahilf-falképei egyaránt szépek, akkor ne mondjad erre a városra, hogy gyönyörű.

Persze, turistaszemmel szép, mint minden német város, de hiába tudod, hogy a Dómban található a világ legnagyobb templomi orgonája (ha még nem hallottad földbedöngölő, egyszersmind égne emelő hangját), hol van eltemetve Boldog Gizella, s tudhatsz egyet s mást Mariahilfről is, ám a város lelke csak itt élve ismerhető és szerethető meg. Mint minden városé...